

ក្រសួងសុខាភិបាល

នាយកដ្ឋានការពារសុខភាព

ការិយាល័យប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺមិនឆ្លង

សៀវភៅថែទាំសុខភាពដោយខ្លួនឯង សម្រាប់អ្នកជំងឺកន្ទួលផ្លូវចិត្ត

ឈ្មោះអ្នកជំងឺ៖ _____

មូលដ្ឋានសុខាភិបាល៖ _____

*សូមយក និងបង្ហាញសៀវភៅណែនាំនេះទៅបុគ្គលិកសុខាភិបាលរៀងរាល់ពេលដែលអ្នកទៅទទួលសេវានៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។

កំណែទម្រង់៖ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៦

គោលបំណងនៃសៀវភៅថែទាំសុខភាពដោយខ្លួនឯងសម្រាប់អ្នកជំងឺទឹកនោមផ្អែម

ការព្យាបាលជំងឺទឹកនោមផ្អែមប្រភេទ២ គឺ៖ ការផ្លាស់ប្តូរប្រែប្រួលនៅ និងការប្រើប្រាស់ឱសថព្យាបាល។ **សៀវភៅថែទាំសុខភាពដោយខ្លួនឯងសម្រាប់អ្នកជំងឺទឹកនោមផ្អែម**ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគាំទ្របុគ្គលដែលមានជំងឺទឹកនោមផ្អែម ដោយជំរុញការអនុវត្តការថែទាំសុខភាពដោយខ្លួនឯង និងការសហការរវាងអ្នកជំងឺ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព ក្រុមទ្រទ្រង់សុខភាពភូមិ (VHSGs) និងអ្នកផ្តល់សេវាពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ សៀវភៅណែនាំនេះ ក៏មានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីជំងឺទឹកនោមផ្អែម និងយុទ្ធសាស្ត្រការពារ ដោយផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដើម្បីណែនាំដល់បុគ្គលម្នាក់ៗក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ព័ត៌មានអ្នកជំងឺ

កាលបរិច្ឆេទ:/...../.....

ឈ្មោះ:	
ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត	ថ្ងៃ...../ ខែ...../ ឆ្នាំ.....
ភេទ	☐ ប្រុស ☐ ស្រី
អាសយដ្ឋាន	ផ្ទះលេខ:.....ផ្លូវ:..... ភូមិ:..... ឃុំ:..... ស្រុក:..... ស្រុកប្រតិបត្តិ:..... ខេត្ត:.....
ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង	
ស្ថានភាពគ្រួសារ	☐ រៀបការ ☐ នៅលីវ ☐ មេម៉ាយ/ពោះម៉ាយ
មុខរបរ	កំពុងធ្វើការនាពេលបច្ចុប្បន្ន: ☐ បាទ/ចាស់ ☐ ទេ បើកំពុងធ្វើការ: ☐ កសិករ ☐ អាជីវករ/អ្នកលក់ដូរ ☐ មន្ត្រីរាជការ ☐ ប៉ូលីស ☐ ទាហាន ☐ មេផ្ទះ ☐ កម្មករសំណង់ ☐ កម្មកររោងចក្រ ☐ ព្រះសង្ឃ/ដូនជី ☐ ផ្សេងទៀត:.....
ប្រវត្តិការសិក្សា	☐ មិនបានទទួលការអប់រំ ☐ បឋមសិក្សា ☐ អនុវិទ្យាល័យ ☐ វិទ្យាល័យ ☐ ឧត្តមសិក្សា ☐ ក្រោយឧត្តមសិក្សា ☐ មិនដឹង

អត្តលេខសម្គាល់ខ្លួនអ្នកជំងឺ

អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណជាតិ/ខ្មែរ/លិខិតឆ្លងដែន	
អត្តលេខNCD EMR	
ប័ណ្ណប.ស.ស	
ប័ណ្ណមូលនិធិសមធម៌	
អត្តលេខPMRS	
ផ្សេងៗ.....	

តារាងកត់ត្រារោគវិនិច្ឆ័យ

កាលបរិច្ឆេទ:/...../.....

កម្រិត ជាតិស្ករ ក្នុងឈាម	កម្រិតជាតិស្ករក្នុង ឈាមមុនហូបអាហារ (Fasting)	 (ប្រសិនបើ ≥ 126 mg/dl $\rightarrow$ ជំងឺទឹកនោមផ្អែម)
	កម្រិតជាតិស្ករក្នុង ឈាមក្រោយហូប អាហារ(Random)	 (ប្រសិនបើ ≥ 200 mg/dl $\rightarrow$ ជំងឺទឹកនោមផ្អែម)
	HbA1c	
ប្រភេទជំងឺទឹកនោមផ្អែម		☐ ប្រភេទ ១ ☐ ប្រភេទ ២ ☐ ពេលមានផ្ទៃពោះ ☐ ផ្សេងទៀត:.....
កាលបរិច្ឆេទធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ		/...../.....
រោគសញ្ញា	☐កើតជំងឺសើស្បែកញឹកញាប់ ☐នោមញឹក ☐ឆាប់ឃ្លាន ☐អស់កម្លាំង ខ្សោយ ឆាប់ហត់ ☐ស្រេកទឹកច្រើន និងស្ងួតមាត់ ☐របួសជំពៅក្រដាសស្បើយ ☐ស្រវាំងភ្នែក ☐ស្លឹកដៃ ឬជើង ☐ផ្សេងៗ: _____	
ការជក់បារី	☐ មិនដែលជក់ ☐ ឈប់ជក់ (ឆ្នាំ_____) ☐ កំពុងជក់ (ដើម/ថ្ងៃ, ពីឆ្នាំ_____)	
គ្រឿងស្រវឹង	☐ មិនផឹក ☐ ផឹក ☐ ឈប់ផឹក	
ប្រវត្តិជំងឺ		
ប្រតិកម្មជាមួយថ្នាំ	☐ គ្មាន ☐ មាន (_____)	

កម្ពស់ (cm)	
ទំងន់ (kg)	
BMI (kg/m^2)	
ទំហំចង្កេះ (cm)	
សម្ពាធឈាម	
ជីពចរ	

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានប្រចាំខែ

ការពិនិត្យ		គោលដៅ	កាលបរិច្ឆេទ								
			/...../.....			/...../.....			/...../.....		
ការពិនិត្យរៀងរាល់ខែ											
ទម្ងន់		kg									
សម្ពាធឈាម		<130/80mmHg									
កម្រិត ជាតិស្ករ ក្នុងឈាម	Fasting	80-130 mg/dl									
	Random	< 180 mg									
ដំបូន្មានស្តីពីរបៀបរស់នៅ			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក		
			បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល
វេជ្ជបញ្ជា	Metformin										
	Glibenclamide										
	Gliclazide										
កាលបរិច្ឆេទត្រលប់មកជួបគ្រូពេទ្យ											
ចំណាំ											
ហត្ថលេខាគ្រូពេទ្យ											

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានប្រចាំខែ

[illegible]

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានប្រចាំខែ

ការពិនិត្យ		គោលដៅ	កាលបរិច្ឆេទ								
			/...../.....			/...../.....			/...../.....		
ការពិនិត្យរៀងរាល់ខែ											
ទម្ងន់		kg									
សម្ពាធឈាម		<130/80mmHg									
កម្រិត ជាតិស្ករ ក្នុងឈាម	Fasting	80-130 mg/dl									
	Random	< 180 mg									
ដំបូន្មានស្តីពីរបៀបរស់នៅ			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក		
			បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល
វេជ្ជបញ្ជា	Metformin										
	Glibenclamide										
	Gliclazide										
កាលបរិច្ឆេទត្រលប់មកជួបគ្រូពេទ្យ											
ចំណាំ											
ហត្ថលេខាគ្រូពេទ្យ											

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានប្រចាំខែ

[illegible]

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានប្រចាំខែ

ការពិនិត្យ		គោលដៅ	កាលបរិច្ឆេទ								
			/...../.....			/...../.....			/...../.....		
ការពិនិត្យរៀងរាល់ខែ											
ទម្ងន់		kg									
សម្ពាធឈាម		<130/80mmHg									
កម្រិត ជាតិស្ករ ក្នុងឈាម	Fasting	80-130 mg/dl									
	Random	< 180 mg									
ដំបូន្មានស្តីពីរបៀបរស់នៅ			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក		
			បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល
វេជ្ជបញ្ជា	Metformin										
	Glibenclamide										
	Gliclazide										
កាលបរិច្ឆេទត្រលប់មកជួបគ្រូពេទ្យ											
ចំណាំ											
ហត្ថលេខាគ្រូពេទ្យ											

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានប្រចាំខែ

...../...../.....			/...../.....			/...../.....			/...../.....			/...../.....		
☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក			☐ របបអាហារ ☐ លំហាត់ប្រាណ ☐ ឱសថព្យាបាល ☐ ផលវិបាក		
បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល	បរិមាណ	ពេល	រយៈពេល

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានសុខភាព

ការពិនិត្យ	គោលដៅ	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ២០...			
		/...../.....	/...../.....	/...../.....	/...../.....
ជំងឺទឹកនោមផ្អែម					
HbA1c(រៀងរាល់៣ ខែម្តង)	<7.0%				
តេស្តរេដាតិខ្លាញ់ (lipid test) (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
Total Cholesterol	<200mg/dl				
LDL Cholesterol	<100mg/dl				
HDL Cholesterol	≥40mg/dl				
Triglyceride	<150mg/dl				
កត្តាហានិភ័យនៃជំងឺបេះដូងសរសៃឈាម (រៀងរាល់៣ ខែម្តង)					
ហានិភ័យជំងឺបេះដូង សរសៃឈាម (%)	-				
តេស្តមុខងារតម្រងនោម (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
Creatinine	M:0.7–1.3 F:0.6–1.1 mg/dL				
 eGFR(2021 CKD-EPI Creatinine)	≥ 90ml/min /1.73m ²				
Ketone ក្នុងទឹកនោម					
ជាតិប្រូតេអ៊ីនក្នុងទឹកនោម					
តេស្តមុខងារថ្លើម (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
AST	≤ 30 IU/l				
ALT	≤ 30 IU/l				

តារាងពិនិត្យព្យាបាលតាមដាន-សុខភាព (ត)

ការពិនិត្យ		ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ២០...			
		.../.../.....	.../.../.....	.../.../.....	.../.../.....
ការពិនិត្យប្រអប់ជើង					
ខាងស្តាំ	ការបាត់បង់ញាណការពារជើង				
	ការបាត់បង់ជីវិតនៅប្រអប់ជើង				
	ការបាត់បង់អវៈយវៈជើង				
ខាងឆ្វេង	ការបាត់បង់ញាណការពារជើង				
	ការបាត់បង់ជីវិតនៅប្រអប់ជើង				
	ការបាត់បង់អវៈយវៈជើង				
ការពិនិត្យភ្នែក					
ខាងស្តាំ	គំហើញ				
ខាងឆ្វេង	គំហើញ				
ការពិនិត្យធ្មេញ					
លោកអញ្ជាញធ្មេញ					
លោកជាលិកាជុំវិញធ្មេញ					
ផ្សេងៗ៖					
កំណត់ត្រាត្រូវពេទ្យ/គ្រូពេទ្យឯកទេស					

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានសុខភាព

ការពិនិត្យ	គោលដៅ	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ២០...			
		/...../.....	/...../.....	/...../.....	/...../.....
ជំងឺទឹកនោមផ្អែម					
HbA1c(រៀងរាល់៣ ខែម្តង)	<7.0%				
តេស្តរេដាតិខ្លាញ់ (lipid test) (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
Total Cholesterol	<200mg/dl				
LDL Cholesterol	<100mg/dl				
HDL Cholesterol	≥40mg/dl				
Triglyceride	<150mg/dl				
កត្តាហានិភ័យនៃជំងឺបេះដូងសរសៃឈាម (រៀងរាល់៣ ខែម្តង)					
ហានិភ័យជំងឺបេះដូង សរសៃឈាម (%)	-				
តេស្តមុខងារតម្រងនោម (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
Creatinine	M:0.7–1.3 F:0.6–1.1 mg/dL				
 eGFR(2021 CKD-EPI Creatinine)	≥ 90ml/min /1.73m ²				
Ketone ក្នុងទឹកនោម					
ជាតិប្រូតេអ៊ីនក្នុងទឹកនោម					
តេស្តមុខងារថ្លើម (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
AST	≤ 30 IU/l				
ALT	≤ 30 IU/l				

តារាងពិនិត្យព្យាបាលតាមដាន-សុខភាព (ត)

ការពិនិត្យ		ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ២០...			
		.../.../.....	.../.../.....	.../.../.....	.../.../.....
ការពិនិត្យប្រអប់ជើង					
ខាងស្តាំ	ការបាត់បង់ញាណការពារជើង				
	ការបាត់បង់ជីវិតនៅប្រអប់ជើង				
	ការបាត់បង់អវៈយវៈជើង				
ខាងឆ្វេង	ការបាត់បង់ញាណការពារជើង				
	ការបាត់បង់ជីវិតនៅប្រអប់ជើង				
	ការបាត់បង់អវៈយវៈជើង				
ការពិនិត្យភ្នែក					
ខាងស្តាំ	គំហើញ				
ខាងឆ្វេង	គំហើញ				
ការពិនិត្យធ្មេញ					
លោកអញ្ជាញធ្មេញ					
លោកជាលិកាជុំវិញធ្មេញ					
ផ្សេងៗ៖					
កំណត់ត្រាត្រូវពេទ្យ/គ្រូពេទ្យឯកទេស					

តារាងពិនិត្យព្យាបាល-តាមដានសុខភាព

ការពិនិត្យ	គោលដៅ	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ២០...			
		/...../.....	/...../.....	/...../.....	/...../.....
ជំងឺទឹកនោមផ្អែម					
HbA1c(រៀងរាល់៣ ខែម្តង)	<7.0%				
តេស្តរេដាតិខ្លាញ់ (lipid test) (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
Total Cholesterol	<200mg/dl				
LDL Cholesterol	<100mg/dl				
HDL Cholesterol	≥40mg/dl				
Triglyceride	<150mg/dl				
កត្តាហានិភ័យនៃជំងឺបេះដូងសរសៃឈាម (រៀងរាល់៣ ខែម្តង)					
ហានិភ័យជំងឺបេះដូង សរសៃឈាម (%)	-				
តេស្តមុខងារតម្រងនោម (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
Creatinine	M:0.7–1.3 F:0.6–1.1 mg/dL				
 eGFR(2021 CKD-EPI Creatinine)	≥ 90ml/min /1.73m ²				
Ketone ក្នុងទឹកនោម					
ជាតិប្រូតេអ៊ីនក្នុងទឹកនោម					
តេស្តមុខងារថ្លើម (យ៉ាងតិច ១ឆ្នាំម្តង)					
AST	≤ 30 IU/l				
ALT	≤ 30 IU/l				

តារាងពិនិត្យព្យាបាលតាមដាន-សុខភាព (ត)

ការពិនិត្យ		ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ២០...			
		.../.../.....	.../.../.....	.../.../.....	.../.../.....
ការពិនិត្យប្រអប់ជើង					
ខាងស្តាំ	ការបាត់បង់ញាណការពារជើង				
	ការបាត់បង់ជីវិតនៅប្រអប់ជើង				
	ការបាត់បង់អវៈយវៈជើង				
ខាងឆ្វេង	ការបាត់បង់ញាណការពារជើង				
	ការបាត់បង់ជីវិតនៅប្រអប់ជើង				
	ការបាត់បង់អវៈយវៈជើង				
ការពិនិត្យភ្នែក					
ខាងស្តាំ	គំហើញ				
ខាងឆ្វេង	គំហើញ				
ការពិនិត្យធ្មេញ					
លោកអញ្ចាញធ្មេញ					
លោកជាលិកាជុំវិញធ្មេញ					
ផ្សេងៗ៖					
កំណត់ត្រាគ្រូពេទ្យ/គ្រូពេទ្យឯកទេស					

តារាងកត់ត្រាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមដោយខ្លួនឯង

[illegible]

តារាងកត់ត្រាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមដោយខ្លួនឯង

[illegible]

តារាងកត់ត្រាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមដោយខ្លួនឯង

[illegible]

តារាងកត់ត្រាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមដោយខ្លួនឯង

[illegible]

តារាងកត់ត្រាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមដោយខ្លួនឯង

[illegible]

តារាងកត់ត្រាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមដោយខ្លួនឯង

[illegible]

តើអ្វីទៅជាជំងឺទឹកនោមផ្អែម ?

ជំងឺទឹកនោមផ្អែម គឺជា ជំងឺរ៉ាំរ៉ៃដែលកំណត់ដោយ កម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមឡើងខ្ពស់ខុសពី ធម្មតា (ជាតិស្ករក្នុងឈាម $\geq 126\text{mg/dL}$ មុនអាហារ ឬ $\geq 200\text{mg/dL}$ ក្រោយអាហារ ឬ $\text{HbA1c} > 6.5\%$) ។

តើអ្វីជាគោលដៅនៃការព្យាបាល

តេស្ត HbA1c គឺជាតេស្តដែលសំខាន់មួយដើម្បីតាមដានលើការគ្រប់គ្រងជាតិស្ករក្នុងឈាម។ អ្នកជំងឺគួររក្សាកម្រិតតេស្ត HbA1c ឱ្យស្ថិតនៅក្រោម 7% ដើម្បីបង្ការផលវិបាកនានាដែលបង្ក រដោយជំងឺទឹកនោមផ្អែម។ អ្នកជំងឺទឹកនោមផ្អែមចាំបាច់ត្រូវធ្វើតេស្ត HbA1c យ៉ាងហោច ណាស់រៀងរាល់៦ខែម្តង ដោយផ្អែកទៅលើស្ថានភាពជំងឺ និងការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ (ប្រសិនបើអ្នកជំងឺមិនអាចធ្វើតេស្ត HbA1c បាន ការជួសជាតិស្ករដែលមានកម្រិតជាតិស្ករក្នុង ឈាមមុនអាហារ $80\text{-}130\text{mg/dL}$ និងក្រោយអាហារពីរម៉ោង $< 180\text{mg/dL}$ អាចជាគោលដៅ សម្រាប់ការព្យាបាល) ។

ហេតុអ្វីខ្ញុំគួរព្យាបាលជំងឺទឹកនោមផ្អែម ?

កម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមខ្ពស់រយៈពេលយូរ នាំឱ្យមានផលវិបាកដូចខាងក្រោម៖

១. ជំងឺក្រិនសរសៃឈាម

- ជំងឺរីងក្រិនសរសៃឈាមគឺជាការរីងសរសៃឈាមដែលអាចរឹតត្បិតលំហូរឈាម និង បណ្តាលឱ្យមានជំងឺបេះដូង និងជំងឺដាច់សរសៃឈាមខួរក្បាល។
- បន្ថែមពីលើជំងឺទឹកនោមផ្អែម ជំងឺឡើងសម្ពាធឈាម ជំងឺលើសជាតិខ្លាញ់ក្នុងឈាម ជំងឺធាត់ និងការជក់បារី អាចបង្កើននៃការវិវត្តន៍នៃជំងឺក្រិនសរសៃឈាម។

ដើម្បីការពារពីការកើតជំងឺក្រិនសរសៃឈាម

- រក្សាជាតិស្ករក្នុងឈាមស្ថិតក្នុងកម្រិត HbA1c ក្រោម 7%។
- គ្រប់គ្រងការឡើងសម្ពាធឈាម ជាតិខ្លាញ់ក្នុងឈាម និងឡើងទម្ងន់
- បញ្ឈប់ការជក់បារី។

២. ជំងឺតម្រង

- ជំងឺតម្រងនោមបង្កដោយជំងឺទឹកនោមផ្អែម គឺជាការខូចខាតតម្រងនោមដែលវិវត្តន៍បន្តិចម្តងៗបណ្តាលមកពីកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមខ្ពស់ដែលអាចនាំឱ្យខ្សោយតម្រងនោម។ រោគសញ្ញារួមមាន៖
- ហើមប្រអប់ជើង
- ដង្ហើមខ្លីៗ និងហត់អស់កម្លាំង
- នោមញឹក ជាពិសេសនៅពេលយប់
- រមាស់ស្បែក
- រមួលក្រពើ
- ឈឺក្បាល

អ្នកជំងឺគួរតែទៅធ្វើតេស្តពិនិត្យមុខងារតម្រងនោមឱ្យបានយ៉ាងតិច១ឆ្នាំម្តង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពជំងឺ និងការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ។

ដើម្បីការពារពីការកើតជំងឺតម្រងនោម

- រក្សាជាតិស្ករក្នុងឈាមស្ថិតក្នុងកម្រិតHbA1c ក្រោម ៧%។
- រក្សាសម្ពាធឈាមឱ្យស្ថិតនៅក្រោម 130/80 mmHg។

៣. ជំងឺត្នែកបង្កដោយទឹកនោមផ្អែម

- ជំងឺត្នែកបង្កដោយទឹកនោមផ្អែមជាអាការៈជំងឺត្នែកដែលធ្ងន់ធ្ងរមួយ កើតឡើងនៅពេលដែលកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមខ្ពស់ ដែលបណ្តាលឱ្យខូចសរសៃឈាមតូចៗ (Capillaries) នៃវេទីន។
- ប្រសិនបើការខូចខាតនេះនៅតែបន្ត អាចបង្កឱ្យដឹងពីត្នែក។
- ដោយសារតែរោគសញ្ញាស្ទើរតែមិនអាចកត់សម្គាល់ដឹងបានរហូតដល់ដំណាក់កាលចុងក្រោយ ការពិនិត្យត្នែកជាប្រចាំគឺមានសារៈសំខាន់ណាស់។

- អ្នកជំងឺគួរតែធ្វើតេស្តពិនិត្យភ្នែកឱ្យបាន ១ ឬ២ដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយផ្អែកទៅលើស្ថានភាពជំងឺ និងការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ។

ដើម្បីការពារពីការកើតជំងឺភ្នែកទឹកនោមផ្អែម

- ទទួលការពិនិត្យភ្នែកឱ្យបានទៀតទាត់ដោយគ្រូពេទ្យភ្នែក។
- រក្សាជាតិស្ករក្នុងឈាមស្ថិតក្នុងគោលដៅនៃការព្យាបាល ។

៤. ជំងឺប្រព័ន្ធសរសៃប្រសាទ និងខួរក្បាល

- ជំងឺប្រព័ន្ធសរសៃប្រសាទ និងខួរក្បាលគឺជាការខូចខាតប្រសៃប្រសាទដែលបណ្តាលមកពីកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមខ្ពស់។
- តែងតែកើតឡើងលើប្រអប់ជើង និងដៃ អាចបណ្តាលឱ្យមានការស្លឹក ឈឺ និងក្រហាយ វាអាចប៉ះពាល់ដល់ការរំលាយអាហារ បេះដូង មុខងារតម្រងនោម និងមុខងារផ្លូវភេទផងដែរ។

ដើម្បីការពារពីការកើតជំងឺប្រព័ន្ធសរសៃប្រសាទ និងខួរក្បាល

- រក្សាជាតិស្ករក្នុងឈាមស្ថិតក្នុងកម្រិតHbA1c ក្រោម ៧%។

៥. ជំងឺដំបៅលើជើងទឹកនោមផ្អែម

- ជំងឺសរសៃវិញ្ញាណ និងជំងឺស្ទះសរសៃឈាមនៃជំងឺទឹកនោមផ្អែមដែលវិវត្តទៅជំងឺដំបៅជើង។
- ការថយចុះនៃញាណដឹងនៅលើប្រអប់ជើងអាចធ្វើឱ្យអ្នកជំងឺងាយនឹងរងរបួសបណ្តាលឱ្យកើតជំងឺដំបៅជើង និងដំបៅរលួយប្រអប់ជើង។
- អ្នកជំងឺគួរតែទទួលការពិនិត្យប្រអប់ជើងឱ្យបានយ៉ាងតិច ១ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយផ្អែកទៅលើស្ថានភាពជំងឺ និងការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ។

ដើម្បីការពារពីការកើតជំងឺដំបៅជើង

- ពិនិត្យមើលប្រអប់ជើងរបស់អ្នក (នៅចន្លោះម្រាមជើង និងបាតជើង) ជាប្រចាំ។
- ប្រើកញ្ចក់ ឬក៏សុំជំនួយពីសមាជិកគ្រួសារឱ្យជួយពិនិត្យមើលតំបន់ដែលអ្នកពិបាកនឹងមើលឃើញដោយខ្លួនឯង។
- ទទួលការពិនិត្យជើងពីវេជ្ជបណ្ឌិត ឬគិលានុបដ្ឋាយិកា

តើត្រូវថែទាំជើងដោយរបៀបណា?

ការថែទាំជើងសម្រាប់អ្នកជំងឺគ្រោះថ្នាក់

អ្នកជំងឺទឹកនោមផ្អែម ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសចំពោះប្រអប់ជើងរបស់ពួកគេ។ អ្នកជំងឺគួរពិនិត្យប្រអប់ជើងជាប្រចាំ។ រូបភាពនេះបង្ហាញពីការថែទាំប្រអប់ជើង៖

លាងសម្អាតប្រអប់ជើង ជាមួយសាប៊ូ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ។

សួរគ្រូពេទ្យ អំពីរបៀប ថែទាំក្រចកជើង។

ពាក់ស្រោមជើង ទន់ៗ ដែលល្មមនឹងទំហំជើង។ មិនតឹងពេក មិនលុងពេក

ផ្ទុតប្រអប់ជើងឱ្យបានស្ងួត ល្អ ជាពិសេសចន្លោះម្រាម ជើងនីមួយៗ

ពាក់ស្បែកជើង និង ស្រោមជើងដែលសម ល្មមទៅនឹងទំហំជើង។

អាចប្រើផលិតផលបន្ថន់ ស្បែក ដើម្បីឱ្យស្បែកមាន សំណើម។ តែកុំលាបនៅ ចន្លោះម្រាមជើង។

មិនត្រូវដើរជើងទទេ ទាំង នៅខាងក្នុង ឬ ក្រៅផ្ទះ។

ត្រួតពិនិត្យប្រអប់ជើងអ្នក រាល់ថ្ងៃទៅលើ៖ ស្នាមមុត ស្នាមជាំ ពងបែក ឬ ហើម។ ជូនដំណឹងដល់គ្រូពេទ្យ ភ្លាមៗ ប្រសិនបើមានអ្វីខុសពី ប្រក្រតី។

ត្រួតពិនិត្យផ្នែកខាងក្នុង ស្បែកជើងជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដូចជា៖ ស្នាមប្រេះ គ្រួស ក្រចក ឬវត្ថុផ្សេងៗ ដែល អាចបង្កឱ្យមានការមុត រលាត់ ឬឈឺចាប់។

៦. ជំងឺរលាកអញ្ចាញ

- កម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមខ្ពស់រយៈពេលយូរ អាចធ្វើឱ្យសរសៃឈាមនៅក្នុងជាលិកាអញ្ចាញធ្មេញចុះខ្សោយ និងបណ្តាលឱ្យមានការហូរឈាម និងហើមអញ្ចាញធ្មេញ។
- ប្រសិនបើទុកចោលមិនទទួលការព្យាបាលទេ ជំងឺរលាកអញ្ចាញធ្មេញនឹងវិវត្តន៍រីងផ្តឹងដែលទ្រទ្រង់ធ្មេញ (ផ្តឹងថ្គាម) នឹងកាន់តែយ៉ាប់យឺនទៅ ដែលនាំឱ្យមានការបាត់បង់ធ្មេញ។
- អ្នកជំងឺគួរតែទៅធ្វើតេស្តពិនិត្យធ្មេញឱ្យបានយ៉ាងតិចម្តងៗម្តង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពជំងឺ និងការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ។

ដើម្បីការពារពីការកើតជំងឺរលាកអញ្ចាញធ្មេញ

- ទៅពិនិត្យធ្មេញជាមួយពេទ្យធ្មេញឱ្យបានទៀងទាត់ និងសម្អាតកំណកបាក់តេរី និងកំណកកំបោរនៅលើធ្មេញ។

តើខ្ញុំអាចគ្រប់គ្រងជំងឺរលាកអញ្ចាញផ្អែមរបស់ខ្ញុំដោយរបៀបណា?

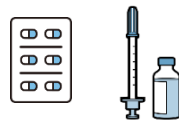
មានវិធីសាស្ត្រសំខាន់ៗចំនួន២ ដើម្បីរក្សាកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមឱ្យប្រក្រតី៖ ការផ្លាស់ប្តូររៀបរស់នៅ និងការប្រើប្រាស់ឱសថតាមវេជ្ជបញ្ជា។ ការបរិភោគអាហារសុខភាព និងការធ្វើលំហាត់ប្រាណ គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់នៃការផ្លាស់ប្តូររៀបរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។ លើសពីនេះ ការប្រើប្រាស់ថ្នាំតាមវេជ្ជបញ្ជាបានត្រឹមត្រូវ គឺជារឿងដែលចាំបាច់បំផុត។

ទទួលបានអាហារដែលមានប្រយោជន៍ដល់សុខភាព

ធ្វើលំហាត់ប្រាណទៀតទាត់

ប្រើប្រាស់ឱសថតាមវេជ្ជបញ្ជា

តើអ្វីកើតឡើងនៅពេលដែលកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមរបស់ខ្ញុំចុះទាប ?

- ការចុះជាតិស្ករ គឺជាអាការៈមួយដែលកម្រិតជាតិស្កររបស់អ្នកថយចុះខ្លាំង (≤ 70 mg/dL)
- វាកើតឡើងនៅពេលដែលតុល្យភាពរវាងអាហារ សកម្មភាពរាងកាយ និងការប្រើប្រាស់ឱសថរងនូវផលរំខាន។
- បើមិនទទួលបានការព្យាបាលត្រឹមត្រូវ អាចវិវត្តទៅជាផលវិបាកដូចជា៖ ការបាត់បង់ស្មារតីនិងសន្លប់ ដូច្នេះសូមទទួលបានអាហារ ឬកេសជ្ជៈផ្អែម ឬបញ្ជូន ទៅមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

រោគសញ្ញានៃការថយចុះជាតិស្ករក្នុងឈាម

តើអ្វីដែលកើតឡើងនៅពេលដែលជាតិស្ករក្នុងឈាមរបស់ខ្ញុំឡើងខ្លាំង ?

- ប្រសិនបើកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមឡើងខ្ពស់ខ្លាំង វាអាចប៉ះពាល់ដល់ជីវិត និងបណ្តាលឱ្យមានការវង្វេងស្មារតី និងសន្លប់។
- អ្នកណាម្នាក់គួរតែនាំអ្នកទៅមន្ទីរពេទ្យដើម្បីសង្គ្រោះជាបន្ទាន់។

តារាងតាមដានការផ្លាស់ប្តូររង្វៀបរង្វៀល

បរិភោគអាហារមានសុខភាពល្អ	☐ បរិភោគបន្លែច្រើន និងផ្លែឈើមានចំនួនសមស្រប ☐ ពិសារទឹកឲ្យបានច្រើន (២លីត្រ) ☐ បរិភោគអាហារទៀងទាត់ និងមិនត្រូវរំលងពេលអាហារ ☐ បញ្ឈប់ការពិសារភេសជ្ជៈផ្អែម និងគ្រឿងស្រវឹង ☐ បន្ថយការបន្លែមស្ករ អំបិល និងខ្លាញ់
រស់នៅដោយសកម្ម	☐ ហាត់ប្រាណជាទៀងទាត់រាល់ថ្ងៃ (៣០នាទីក្នុង១ថ្ងៃ)
សម្រាក និងការគ្រប់គ្រងស្រ្តេស	☐ បន្ថយភាពតប់ប្រមល់ និងអារម្មណ៍ស្មុគស្មាញ
រក្សាទំងន់ ឬសម្រកបើលើស	☐ កំណត់គោលដៅសម្រកទំងន់ (.....គក/ក្នុង...ខែ)
បញ្ឈប់ការពិសារបារី	☐ បញ្ឈប់ការជក់បារីទាំងស្រុងក្នុងរយៈពេលខែ
ការគ្រប់គ្រងផលវិបាកផ្សេងៗ	☐ ពិនិត្យមើលជើងជារៀងរាល់ថ្ងៃ ☐ វាស់សម្ពាធឈាមឲ្យបានទៀងទាត់ ☐ សំអាតធ្មេញរាល់ថ្ងៃ ☐ ពិនិត្យភ្នែកយ៉ាងតិច ១ ដងក្នុង១ឆ្នាំ ☐ ពិនិត្យមុខងារតម្រងនោមជារៀងរាល់ឆ្នាំ
ប្រើប្រាស់ឱសថឲ្យបានត្រឹមត្រូវ	☐ ប្រើប្រាស់ឱសថទៀងទាត់តាមវេជ្ជបញ្ជា ☐ តាមដានកម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាមជាប្រចាំ ☐ តាមដានជំងឺឱ្យបានទៀងទាត់តាមការណាត់របស់គ្រូពេទ្យ
ការចុះជាតិស្ករក្នុងឈាមខ្លាំង	☐ ដឹងថាពេលណាជាតិស្ករចុះខ្លាំងដឹងអាការរោគនិងវិធីបង្ការ
រកជំនួយប្រសិនបើត្រូវការ	☐ ទាក់ទងទៅគ្រូពេទ្យ ករណីមានចម្ងល់ ☐ ទាក់ទងទៅមន្ត្រីសុខាភិបាលនៅមណ្ឌលសុខភាព ☐ ឬក្រុមទ្រទ្រង់សុខភាពភូមិ ឬមិត្តអប់រំមិត្ត

****សម្គាល់!!**

1. “សម្រាប់អ្នកជំងឺដែលមានបញ្ហាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ប្រសិនបើមានប័ណ្ណក្រីក្រសូមបង្ហាញប័ណ្ណនេះនៅពេលមកទទួលសេវា នឹងបានទទួលសេវាទាំងអស់ដោយមិនគិតថ្លៃ។
“សូមកុំភ្លេចយកប័ណ្ណនេះមកជាមួយរៀងរាល់ពេលមកទទួលសេវា!!”
2. “សូមធ្វើតាមគោលការណ៍ព្យាបាលរបស់អ្នកផ្តល់សេវាសុខភាព។ សូមលេបថ្នាំដែលផ្តល់ដោយគ្រូពេទ្យព្យាបាល។ ត្រូវចាំថាមិនមានអំណះអំណាងអ្វីបញ្ជាក់ថា ថ្នាំបុរាណមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការព្យាបាលជំងឺទឹកនោមផ្អែមឡើយ។”

ផលិតដោយក្រសួងសុខាភិបាល

ឧបត្ថម្ភដោយគម្រោង៖

អនុវត្តដោយ

